

HUISDIEREN

HOE GINGEN DE KOEDIJKERS OM MET HUN HUISDIEREN?

ONZE BEESTJES

Hoe we tegenwoordig omgaan met dieren weten we wel zo ongeveer. In het algemeen gaat dat wel goed. Natuurlijk is er wel eens iets en laten we de hond weer eens te laat uit, zijn we vergeten de kattenbak te verschonen, hebben de konijnen nog niets te eten gehad, krijgen de cavia's te veel te eten, maar we doen toch ons best ze zo goed mogelijk te verzorgen.

En de dierenartsen, hondenscholen en dierenwinkels varen wel bij de bezorgdheid voor onze beestjes.

Moeten we toch van onze dieren af, als er bijvoorbeeld te veel jongen zijn of als het dier niet mee kan bij verhuizing, dan is er altijd nog het dierenasiel. Het kost iets, maar ons dier heeft dan tenminste nog een kans op een goede toekomst.

Nee, mishandelen doen wij niet ... toch?

Maar in vroegere tijden werd er over sommige dingen toch anders gedacht. Niet altijd met opzet, maar meestal omdat het niet anders kon of het zo gebruikelijk was.

Kittens

Neem nu eens de (te) veel geboren jongen van hond en kat.

Vroeger werden jonge katjes of honden, die men niet aan iemand anders kwijt kon, nog wel eens met een zware steen in een jute zak gestopt en in het water gegooid om te verdrinken.

Dit klinkt gruwelijk, maar toen werd dit in vrij veel huishoudens op het platteland gedaan.

Om diervriendelijker van de jonge beestjes af te komen werden ze ook wel in een plastic zak vergast. Maar dat waren uitzonderingen en het was nog gevaarlijk ook ... voor onszelf.

Hond

Hondenbrokken en kattenvoer waren er vroeger nog niet of waren te duur.

Honden en katten aten gewoon met de dagelijkse pot mee. De restjes van de tafel waren voor de beesten. Af en toe kregen honden daarnaast nog een bot van de slager en kon er voor de poes nog wel een beetje melk af.

De kat mocht overigens niet teveel te eten krijgen, want dan ving hij geen muizen meer.

Nee, er werd vroeger wel iets anders gedacht over huisdieren dan nu. Iemand vertelde eens, dat hij met zijn vader op zondagochtend naar de kerk ging. Moeder bleef thuis, want die had nog wat huishoudelijk werk te doen. Toen vader en zoon weer thuis kwamen was de kat zoek. Hij vroeg aan zijn moeder of die wist waar de kat, zijn kat, was. Moeder antwoordde dat zij het beest in de sloot had verdrongen, want hij verhaarde zo erg. En zij moest altijd die rommel weer opruimen.

Konijn

Gelukkig waren er ook dieren die het beter troffen. Een hondje, dat de hele dag met zijn baas mee mocht naar de akker, had zonder meer een goed leven en een poes in de zonnige vensterbank heeft toch ook een luizenleventje.

Ook een konijn kreeg genoeg te eten en mocht niet klagen. Dit had weliswaar een andere oorzaak, maar toch. Dat merkte hij pas met kerstmis.

Soms was het echter ook anders en dan was het niet leuk meer. En wanneer het te erg werd en er zelfs van dierenmishandeling sprake was, kon er aangifte van gedaan worden en zelfs voor de rechter eindigen.

Puppy's

Enkele voorbeelden:

-In 1927 moest de 55-jarige beurtschipper zonder motor Arie L. uit Koedijk zich voor de rechter verantwoorden wegens het verdrinken van een zieke hond. Het dier was hem toevertrouwd om het bij het abattoir in Alkmaar te laten afmaken. Maar in plaats die opdracht behoorlijk uit te voeren, verdrong de beurtschipper het ongelukkige dier zelf. Een getuige vond echter het verdrongen dier in het NH-kanaal met vastgebonden pootjes. Verdachte bekende het dier

verdrongen te hebben en tijdens een wijdlopieg betoog beriep hij zich op een bericht over een dolle hond.

De eis tegen de verdachte, die op de Officier van Justitie geen prettige indruk maakte, was 50 gulden boete of 50 dagen hechtenis. Het vonnis was 25 gulden boete of 25 dagen hechtenis.

-In 1935 moest een drietal opgeschoten knapen uit de gemeente Koedijk zich verantwoorden voor de rechter. Zij hadden zich in het land van boer N. Oud begeven om daar allerlei kattenkwaad uit te halen. Ook hadden zij een daar grazend paard opgejaagd. Het dier, zoals later bleek, was hierdoor kreupel geworden en moest worden afgemaakt. De baldadige lummels werden door de kantonrechter veroordeeld tot elk 8 gulden boete of 8 dagen hechtenis.

-In 1938 moest de landarbeider B.D. uit Koedijk zich verantwoorden voor de rechter. Hij was met een praam voorbij een op de wal blaffende hond gevaren en had het dier zodanig mishandeld, dat het moest worden afgemaakt. Hij beweerde uit noodweer te hebben gehandeld.

De rechter was hiervan niet overtuigd en hij werd veroordeeld tot een boete van 15 gulden of 10 dagen hechtenis.

-In 1939 was de 50-jarige T. uit Koedijk aan de beurt. Hij had drie konijnen van zijn buurman met een hark half en heel doodgeslagen, omdat de konijnen van zijn slaplantjes hadden gevreten.

Dergelijke represaille methoden kunnen niet door de beugel, vooral niet, wanneer zij haar grond vinden in een onverschillige mentaliteit, zoals de 50-jarige Koedijker aan de dag legde.

Dierenbescherming

Wie wil er mijn marmotje zien
Het is zo'n aardig beestje

De eigenaar van de konijnen, die niet scheen te begrijpen, dat hij aansprakelijk was voor de door de konijnen aangerichte schade, kreeg een standje.

De doder van de konijnen werd veroordeeld tot 15 gulden boete of 10 dagen hechtenis, een straf die de verdachte wel erg hoog vond voor zo'n "gevalletje".

BESCHERMING VAN DE HUISDIEREN

In de tweede helft van de 19e eeuw waren al de eerste verenigingen opgericht om te voorkomen dat dieren onnodig leed werd aangedaan.

Veelal bemoeiden deze verenigingen zich met de dieren in de landbouw en veeteelt, werkpaarden en trekhonden en dergelijke. Maar ook huisdieren werden in bescherming genomen.

De verenigingen gingen samen en uiteindelijk zijn daar de Dierenbescherming, de Partij voor de Dieren, de Vegetariërsbond en dergelijke uit voortgekomen.

Wetgeving tot bescherming van dieren kwam tot stand en om deze te handhaven werd een inspectiedienst opgericht.

Uit het rapport van een van deze inspecteurs van deze dienst blijkt er zich in 1931 in Koedijk een ernstig geval van dierenmishandeling te hebben voorgedaan. Een hond moest wegens vertrek van de eigenaar worden afgemaakt.

Van wie is dat hondje?
Te Koedijk is dezer dagen een hondje (type pinchertje) aangereden. Het diertje is niet ernstig gewond en al bijna genezen. Mevrouw dr. de Hartogh zou gaarne zien dat eigenaar of eventueele liefhebbers zich bij haar aanmelden.

In plaats van het dier naar het abattoir in Alkmaar te brengen om daar te laten afmaken, trachtte men de hond door ophanging te doden, iets wat niet lukte, waarna het dier met een spade werd bewerkt en de hersens werden ingeslagen. Door de inspectie werd proces-verbaal opgemaakt.

Oproep

Mevr. B.W. den Hartogh-Goldberg

Mensen die zich in Koedijk erg hebben ingezet voor de Dierenbescherming waren dokter Den Hartogh en vooral zijn vrouw B.W. den Hartogh-Goldberg.

Vele weggelopen en gewonde honden en katten werden door haar opgevangen.

Met een advertentie in de krant riep zij dan de eigenaar of eventuele liefhebbers voor het ongelukkige dier op en zij konden zich dan bij haar melden.

Ook was zij behulpzaam bij de organisatie van evenementen ten behoeve van de Dierenbescherming en hield zij lezingen.

Dokter Den Hartogh en zijn vrouw hebben zich indertijd ook al ingezet tegen het gebruik van dieren in het circus.

Na jaren hebben zij gelijk gekregen en nog niet zo lang geleden is dit verbod officieel ingesteld in Nederland.

Mede door de Dierenbescherming zijn de omstandigheden voor dieren in de loop der tijd sterk verbeterd, al is het ideaal nog lang niet bereikt: helaas komt dierenmishandeling nog steeds voor.

Cor Visser

Bronnen: Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren en de Alkmaarsche Courant